

Nr 60.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen med förslag till förordning om fortsatt tillämpning av förordningen den 8 juni 1923 (nr 155) angående omsättnings- och utskänkningskatt å spritdrycker; given Stockholms slott den 3 januari 1933.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för denna dag, föreslå riksdagen att antaga härvid fogade förslag till förordning om fortsatt tillämpning av förordningen den 8 juni 1923 (nr 155) angående omsättnings- och utskänkningskatt å spritdrycker.

GUSTAF.

Ernst Wigforss.

Förslag

till

förordning om fortsatt tillämpning av förordningen den 8 juni 1923 (nr 155) angående omsättnings- och utskänkningsskatt å spritdrycker.

Häri genom förordnas, dels att förordningen den 8 juni 1923 angående omsättnings- och utskänkningsskatt å spritdrycker, vilken förordning gäller intill utgången av juni månad 1933, skall äga fortsatt tillämpning efter nämnda tidpunkt intill utgången av juni månad år 1934, dels ock att 2 och 3 §§ i förordningen skola, 3 § i nedan angivna delar, från och med dag, som av Kungl. Maj:t bestämmes, hava följande ändrade lydelse:

2 §.

1 mom. Omsättningsskatt upptages vid detaljhandelsbolagens inköp av spritdrycker och utgår dels med en grundavgift av 1 krona 60 öre, för liter räknat, dels med 60 procent av det belopp, som, skatten oberäknad, betingas vid inköp av dryckerna i buteljerat skick.

Detaljhandelsbolagen äga att efter grunder, som av kontrollstyrelsen fastställas, vid försäljningen av spritdryckerna göra sig betäckta för omsättningsskatten.

2 mom. För spritdrycker, som jämlikt av Kungl. Maj:t med stöd av 3 § 3 mom. eller 10 § 5 mom. förordningen den 14 juni 1917 angående försäljning av rusdrycker meddelade föreskrifter hos partihandelsbolag inköpas eller till riket införs, skall omsättningsskatt likaledes upptagas med belopp, som beräknas på sätt i 1 mom. stadgas; dock skall, därest dryckerna försäljas å fat, den efter procent å inköpspriset utgående delen av skatten beräknas å det belopp, som, oavsett skatten, utgör dryckernas pris vid dylik försäljning.

3 §.

Sker inköp av spritdrycker hos partihandelsbolag, skall vid dryckernas betalning omsättningsskatt för desamma erläggas till partihandelsbolaget; och åligger det bolaget att i den ordning, Kungl. Maj:t bestämmer, till statsverket erlägga omsättningsskatten.

Vid inköp — — — köpeskillings storlek.

Den, som enligt kontrollstyrelsens i föreskriven ordning meddelade tillstånd till riket inför spritdrycker, skall genom insättning å statsverkets giroräkning i riksbanken för statskontorets räkning erlägga å dryckerna

belöpande omsättningsskatt. Till grund för den efter procent utgående delen av skatten skall läggas inköpspriset jämte tull- och fraktkostnader. Importören har att i samband med ansökning om införseltillstånd hos kontrollstyrelsen ställa av styrelsen godkänd säkerhet till erforderligt belopp för å spritdryckerna belöpande omsättningsskatt. Det åligger kontrollstyrelsen att vid beviljandet av tillstånd till införseln meddela de föreskrifter, som erfordras för erhållande av en betryggande kontroll å utgörandet av omsättningsskatten, ävensom att övervaka, att skatten vederbörligen inbetalas till statsverket.

*Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans Maj:t
Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 3 januari 1933.*

Närvarande:

Statsministern HANSSON, ministern för utrikes ärendena SANDLER, statsråden
UNDÉN, NOTHIN, SCHLYTER, WIGFORSS, MÖLLER, VENNERSTRÖM, LEO,
ENGBERG, EKMAN, SKÖLD.

Chefen för finansdepartementet, statsrådet Wigforss, anför:

Från och med den 1 juli 1920 har för omsättning och utskänkning av spritdrycker upptagits en särskild skatt. Gällande bestämmelser i ämnet innefattas i förordningen den 8 juni 1923 (nr 155), med däri genom förordningarna den 20 juni 1924 (nr 228), den 22 mars 1929 (nr 42) samt den 31 januari och den 22 juni 1932 (nr 13 och 290) vidtagna ändringar. Enligt dessa bestämmelser upptages *omsättningsskatt* vid detaljhandelsbolagens inköp av spritdryckerna och utgår dels med en grundavgift av 1 krona för liter och dels med 60 procent av det belopp, som, skatten obekräknad, betingas vid inköp av dryckerna i buteljerat skick. *Utskänkningsskatten* upptages för spritdrycker, vilka utskänkas, och utgår med 2 kronor för liter egentligt brännvin och 4 kronor för liter av andra spritdrycker; renat egentligt brännvin av högst 40 procent alkoholhalt är fritt från utskänkningsskatt.

En sammanfattning av de vid olika tider gällande skattesatserna utvisar följande:

Giltighetstid för skattesatserna	Omsättningsskatt		Utskänkningsskatt kr. för liter
	Grundavgift kr.	Procentuell avgift %	
1/7 1920—30/6 1921	—	25	2
1/7 1921—30/6 1922	—	50	4
1/7 1922—30/6 1923	—	65	4
1/7 1923—30/6 1926	—	¹ 50	² 0—2—4
1/7 1926—30/6 1929	—	50	² 0—2—4
1/7 1929—31/1 1932	—	55	² 0—2—4
1/2 1932—30/6 1932	0.60	55	² 0—2—4
1/7 1932—30/6 1933	1.00	60	² 0—2—4

Omsättnings- och utskänkningsskattens beräknade, respektive influtna avkastning under olika budgetår framgår av följande sammanställning:

¹ Omsättningsskatten för renat egentligt brännvin med högst 40 procent alkoholhalt samt för sprit utgick under ifrågavarande tid efter det pris, drycken skulle betingat vid inköp å fat.

² Renat egentligt brännvin av högst 40 procent alkoholhalt är från och med den 1 juli 1923 fritt från utskänkningsskatt; för annat egentligt brännvin utgör utskänkningsskatten 2 kronor för liter och för övriga spritdrycker 4 kronor för liter.

Budgetår	Beräknat milj. kr.	Influtet milj. kr.	Budgetår	Beräknat milj. kr.	Influtet milj. kr.
1920	20.0	17.3	1926/1927	38.0	37.2
1921	47.0	46.3	1927/1928	36.0	37.8
1922	67.0	56.0	1928/1929	37.5	37.8
1923 ¹ / ₁ - ⁸⁰ / ₆	35.0	27.5	1929/1930	38.5	40.1
1923/1924	43.7	39.5	1930/1931	40.0	40.6
1924/1925	38.0	38.0	1931/1932	40.0	44.9
1925/1926	38.0	37.2	1932/1933	68.0	

Bestämmelserna angående omsättnings- och utskänkningsskatt å spritdrycker hava pläгат av riksdagen antagas allenast för ett år i sänder och gälla för närvarande intill innevarande budgetårs slut. Då i statsverkspropositionen till årets riksdag förutsattes, att ifrågavarande skatteform skall äga tillämpning även under nästkommande budgetår, torde nu åt bestämmelserna böra förlänas förlängd giltighet intill utgången av juni månad 1934. Vid anmälan inför Kungl. Maj:t av finansplanen har jag emellertid tillkännagivit min avsikt att föreslå en utvidgning och en höjning av omsättningsskatten å spritdrycker, varigenom denna skatt kunde beräknas inbringa ytterligare 13 miljoner kronor. I samband med anmälan av frågan om fortsatt tillämpning av förordningen angående omsättnings- och utskänkningsskatt å spritdrycker ber jag, enligt vad jag sålunda tillkännagivit, få framlägga förslag *dels* om utsträckning av omsättningsskatten att avse jämväl sprit och andra spritdrycker, som jämlikt bestämmelserna i tvenne särskilda kungörelser den 18 december 1918, nr 987 och 989, försäljas eller importeras för användning till vetenskapligt, medicinskt, farmaceutiskt, tekniskt, industriellt eller likartat ändamål, *dels ock* om viss höjning av omsättningsskatten.

Rörande det förra av nyssnämnda båda spörsmål har undersökning verkställt inom finansdepartementet. Resultatet av undersökningen har sammanfattats i en promemoria, däri till en början lämnas en redogörelse rörande nu gällande bestämmelser i fråga om tillhandahållandet av sprit för tekniska och industriella samt därmed jämförliga ändamål. Härutinnan anföres i huvudsak följande:

För nu angivna ändamål tillhandahålles *dels* sprit, som icke är föremål för alkoholbeskattning i någon form (*skattefri sprit*), *dels ock* sprit, för vilken brännvinstillverkningskatt erlagts (*skattelagd sprit*).

Tillhandahållandet av den skattefria spriten regleras genom förordningen den 1 juli 1918 (nr 508) angående handel med skattefri sprit. Med utfärdandet av denna förordning åsyftades huvudsakligen att skapa sådana former för försäljning av sprit för ifrågavarande ändamål, att, på samma gång som skäligen krav på en lätt tillgång till prisbillig sprit tillgodosågos, statens skatteintresse ävensom nykterhetsintresset bereddes vederbörligt skydd genom effektiva åtgärder till förhindrande av att denna sprit användes till förtäring ändamål. Det medel, som i sistnämnda syfte står till förfogande, är en verksam denaturering, som förhindrar

missbruk av spriten. Beträffande sättet för denatureringen lämnas i förordningen närmare föreskrifter.

Användningen av skattefri sprit har erhållit en betydande omfattning. Bortsett från motorspriten, för vilkens tillhandahållande gälla särskilda bestämmelser, uppgick försäljningen av skattefri sprit under vart och ett av åren 1928—1931 till respektive 5.1 miljoner, 5.5 miljoner, 6.1 miljoner och 6.9 miljoner liter. Försäljningspriset är för närvarande hos detaljhandlare 62 öre per liter i poster intill 5 liter och 56 öre per liter i större poster samt vid inköp direkt hos partihandlaren, aktiebolaget Skattefri sprit, i regel 46 öre per liter.

Viss teknisk och industriell eller därmed jämförlig verksamhet kräver emellertid tillgång till sprit, som icke denaturerats i enlighet med föreskrifterna i förutnämnda förordning. För dylika fall är möjlighet beredd för vederbörande att inköpa skattelagd sprit eller tillgodose behovet genom import. Med stöd av bestämmelserna i 3 § 3 mom. och 10 § 5 mom. rusdrycksförsäljningsförordningen hava nämligen i förutnämnda kungörelser den 18 december 1918 meddelats föreskrifter angående försäljning och import av sprit och andra spritdrycker för vetenskapligt, medicinskt, farmaceutiskt, tekniskt, industriellt eller likartat ändamål. För såväl inköp som import enligt nämnda kungörelser erfordras kontrollstyrelsens tillstånd. Systembolag äger dock på de villkor, kontrollstyrelsen bestämmer, försälja alkoholhaltig vara för nu avsedda ändamål utan att styrelsens tillstånd inhämtas. Systembolagens försäljning på grund av detta medgivande är dock av synnerligen ringa omfattning. Import av sprit eller andra spritdrycker med stöd av kungörelsen nr 989 år 1918 har förekommit allenast vid något enstaka tillfälle och är praktiskt taget utan betydelse.

Till belysning av den omfattning, i vilken skattelagd sprit och andra spritdrycker komma till användning enligt förutberörda kungörelse den 18 december 1918, nr 987, meddelas i promemorian följande sammanställning över de hos aktiebolaget Vin- och spritcentralen åren 1930 och 1931 inköpta myckenheterna sprit, i volymliter räknat:

Användning	1 9 3 0			1 9 3 1		
	Sprit	Andra spritdrycker	Summa	Sprit	Andra spritdrycker	Summa
Hårvatten	153,889	—	153,889	153,900	—	153,900
Eau-de-cologne	73,081	—	73,081	73,364	—	73,364
Ättiketerpreparat	12,243	—	12,243	12,670	—	12,670
Parfymor	12,621	—	12,621	8,969	—	8,969
Toalettatten	31,546	—	31,546	17,950	—	17,950
Munvatten	13,246	—	13,246	14,737	—	14,737
Essenser	62,378	3,301	65,679	60,631	4,203	64,834
Konditorivaror	39,161	31,570	70,731	40,483	31,212	71,695
Läskedrycker	1,798	22	1,820	1,354	48	1,402
Apoteksvaror	221,274	11,069	232,343	225,066	11,208	236,274
Medicinskt bruk vid sjukvårdsinrättningar	406	2,082	2,488	237	2,524	2,761
Övriga ändamål	40,988	897	41,885	42,885	1,895	44,780
	662,631	48,941	711,572	652,246	51,090	703,336

Härtill kommer systembolagens försäljning av sprit och andra spritdrycker för vissa hithörande ändamål, utgörande år 1930 10,080 liter sprit och 26,152 liter andra spritdrycker samt år 1931 10,201 liter sprit och 29,259 liter andra spritdrycker.

Under rubriken essenser i sammanställningen ingå liköressenser, konjaksessenser och andra för spritdrycker avsedda tillsatsmedel, alltså varor, som skola ingå i olika slag av konsumtionsalkohol. För framställande av konditorivaror och läskedrycker användas i icke obetydlig grad alkoholhaltiga varor, bland annat eau de vie, likörer, arrak och rom. Den nuvarande årliga förbrukningen av sprit och spritdrycker, som för tillverkning av toalettmiddel, essenser, konditorivaror och läskedrycker inköpas direkt hos Vin- och spritcentralen, kan uppskattas till omkring 375,000 å 400,000 liter sprit och omkring 35,000 liter spritdrycker.

Apoteken inköpa spritvaror dels för försäljning på grund av läkare-recept, dels ock för beredning inom apoteken av skilda slag av läkemedel. Från Vin- och spritcentralen inköpte apoteken vardera året 1930 och 1931 omkring 225,000 liter sprit och omkring 11,000 liter spritdrycker.

Vad beträffar försäljningen av sprit till medicinskt bruk vid sjukvårdsinrättningarna framhålles, att de statliga och kommunala sjukvårdsanstalterna — liksom offentliga läroanstalter, museer och undersökningslaboratorier — erhålla tilldelning av odenaturerad skattefri sprit (omkring 100,000 liter årligen) och att försäljning av sprit enligt ifrågavarande kungörelse avser allenast de privata anstalterna. Den till dessa anstalter försålda skattelagda spriten, uppgår till jämförelsevis små kvantiteter. Denna försäljning torde komma att ytterligare minskas, enär, enligt vad som inhämtats, kontrollstyrelsen har under övervägande att i största möjliga utsträckning medgiva även privata sjukhus, beträffande vilka tillräcklig säkerhet mot missbruk kan anses föreligga, tillstånd att inköpa skattefri odenaturerad sprit.

Den i sammanställningen upptagna gruppen »övriga ändamål» avser huvudsakligen beredning annorstädes än å apotek av apoteksvaror i egentlig mening ävensom vissa ej hit hänförliga läkemedel, såsom blyvatten, jodsprit, såpsprit och tanddroppar, samt vidare tillverkning av fixérsprit och fläckurtagningsmedel m. fl. smärre artiklar, klichéer, glödlampor och speglar ävensom instrument, såsom alkoholometrar, sackarometrar, aerometrar och kompasser. Även hänföres till denna grupp beredning av vissa närings- och njutningsmedel, såsom charkuterivaror, torrjäst, tormjolk, saft, sylt, marmelad, kaviar, likörsirap och tobaksvaror. Slutligen omfattar ifrågavarande grupp konserverings-, laboratorie- och kemigrafiska ändamål. Den årliga förbrukningen av sprit och spritdrycker för samtliga under denna grupp angivna ändamål kan beräknas till omkring 40,000 liter sprit och 1,000 å 2,000 liter spritdrycker.

Beträffande den beskattning, som sprit och andra spritdrycker, avsedda för ifrågavarande ändamål, äro underkastade, påpekas i promemorian, att denna utgöres av allenast brännvinstillverknings-skatten, som utgår med 65 öre för liter brännvin av normalstyrka, motsvarande för en liter sprit av 95 procent alkoholstyrka cirka 1 krona 23 öre. Däremot drabbas dessa förbrukares spritinköp icke av omsättningskatten, enär denna, såsom förut blivit antytt, för närvarande

är så anordnad, att den upptages allenast vid de av systembolagen verkställda inköpen av sprit och övriga spritdrycker. Detta förhållande kommer också till synes i en avsevärd skillnad mellan priset å sprit, inköpt hos Vin- och spritcentralen, och priset å sprit, som inköpes hos systembolag. Ifrågavarande prisskillnad belyses av följande sammanställning:

V a r u s l a g	Nuvarande pris hos parti-handelsbolaget (utan omsättningsskatt)	Nuvarande pris hos systembolag	Pris hos parti-handelsbolag, omsättnings-skatt inberäknad	Därav omsättnings-skatt
	kr.	kr.	kr.	kr.
Exportsprit (cellulosa) 95 %	¹ 1.81	8.80	¹ 3.90	2.09
» (annan) 95 %	¹ 2.26	8.90	¹ 4.62	2.36
» (apoteks-) 91 %	¹ 2.06	—	¹ 4.30	2.24
Eau de vie (en-stjärnig)	2.28	5.40	4.64	2.36
Arrak..... { 46 %	5.86	10.95	9.57	4.21
{ 58 %	6.15	12.40	10.84	4.69
Rom..... { 46 %	4.44	9.25	8.10	3.66
{ 58 %	7.55	15.00	13.08	5.53
Kirschwasser { Bols (75 cl.)	6.11	12.10	10.58	4.42
{ Härtappad (66 ¹ / ₈ cl.) ...	3.61	7.35	6.44	2.83
Likör..... { Bols (halv-liter)	5.66	11.00	9.56	3.90
{ Svensk (halv-liter)	1.66	3.60	3.16	1.50

De höga priserna å exportsprit vid inköp hos systembolag föranledas därav, att desamma med hänsyn till alkoholhalten hos dylik sprit måst fastställas i förhållande till utminuteringspriset å vanligt renat brännvin. I övrigt må anmärkas, att i samtliga priser vid inköp hos systembolag även ingå bolagens beräknade detaljhandelsvinst med 25 procent å inköpspriset, omsättningsskatten oberäknad, dock lägst 75 öre per liter. Härav följer, att, även om omsättningsskatt uttages vid inköp enligt 1918 års nysberörda kungörelse, de av partihandelsbolaget härvid tillämpade priserna likväl böra bliva lägre än systembolagens priser.

I promemorian framhålles därefter, att beskattningen av konsumtionsalkohol och därmed även inköpspriset å dithörande varor numera nått sådan höjd, att det i betraktande av svårigheten att utöva en betryggande kontroll över användningen kan anses innebära vissa risker ur fiskaliska och andra synpunkter att alltjämt tillhandahålla icke denaturerad sprit för här avsedda tekniska eller liknande ändamål utan annan beskattning än den, som motsvaras av brännvinstillverkningskatten. Även med hänsyn till statsfinansiella förhållanden har det ansetts böra tagas under övervägande, huruvida icke dylik sprit bör vara underkastad omsättnings-skatt. De skäl för en sådan omläggning av beskattningen, som i promemorian närmare utvecklats, torde kunna sammanfattas sålunda:

¹ Pris utan glas; i övriga priser inberäknas ersättning för glas med 30 öre.

Till betydande del äro de produkter, för vilkas framställning skattelagd sprit kommer till användning, att anse såsom i mer eller mindre utpräglad grad lyxbetonade eller umbärliga varor, vilka utan olägenhet kunna bära en ökad alkoholbeskattning. Hit höra i främsta rummet de alkoholhaltiga toalettmedlen, såsom hårvatten, eau-de-cologne, parfyper, diverse kosmetiska preparat m. m. Med nu nämnda tillverkningar torde i förevarande hänseende bära likställas användningen av alkoholhaltiga varor inom choklad- och sötvaruindustrien samt vid konditorier och läskedrycksfabriker ävensom för framställning av vissa för spritdrycker avsedda tillsatsmedel, såsom likör- och konjaksessenser m. m.

Beträffande särskilt de alkoholhaltiga toalettmedlen har i promemorian erinrats, att den inhemska tillverkningen på detta område kommit i en i viss mån gynnad ställning genom de vid 1932 års riksdag beslutade tilläggstullarna å vissa hithörande artiklar, vilka försvåra utländsk konkurrens.

Bland de ändamål, för vilka skattelagd sprit användes, ingår — såsom framgår av förut återgivna uppgifter — även beredning annorstädes än å apotek av apoteksvaror i egentlig mening ävensom vissa ej hit hänförliga läkemedel. De tillverkare, som här avses, bedriva i flertalet fall även fabriksmässig tillverkning av alkoholhaltiga toalettmedel. Bland annat med hänsyn härtill torde det ur kontrollsynpunkt icke bära ifrågakomma att, därest omsättningsskatten utsträckes att avse sprit för tekniska ändamål, från beskattningen undantaga sprit, som användes vid beredning av nu avsedda preparat.

I vissa fall, där för närvarande icke denaturerad sprit begagnas för tekniska ändamål, synes denaturerad skattefri sprit kunna utan olägenhet användas. Så torde vara fallet vid framställning av klichéer, glödlampor och speglar m. m., där tillverkarna redan nu i ej ringa utsträckning betjäna sig av denaturerad sprit. Inom dylika tillverkningsgrenar kunna alltså eventuella svårigheter till följd av skattehöjningen undvikas genom en övergång i större omfattning till användning av denaturerad sprit. I andra fall åter är den kvantitet sprit, som erfordras vid tillverkningen, förhållandevis så ringa, att en skattehöjning icke i nämnvärd grad skulle öka tillverkningskostnaderna.

Vad slutligen beträffar användningen av sprit för medicinskt bruk framgår av förut lämnade uppgifter, att den till sjukvårdsinrättningar försålda skattelagda spriten uppgår till mycket obetydliga kvantiteter. Vid sådant förhållande torde olägenheter icke bära möta att utsträcka omsättningsskattens tillämpning att omfatta även det relativt begränsade antal fall, då sjukvårdsinrättningar inköpa skattelagd sprit.

Omsättningsskattens utvidgning till att avse sprit, som tillhandhålls apoteken, torde icke kunna undgå att medföra prisfördyring å vissa läkemedel. Då emellertid enligt den företagna utredningen sprit, som användes vid tillverkning annorstädes än å apotek av apoteksvaror och av de s. k. frigivna läkemedlen, bör beläggas med omsättningsskatt, kommer ett fritagande av apoteksspriten från denna skatt att leda till att den utom apoteken bedrivna nyssnämnda tillverkningen försättes i en ekonomiskt sett ogynnsammare ställning än apotekens, och att på detta sätt en ojämnhet i konkurrensen på detta område skulle uppstå. Skäl föreligger alltså för att omsättningsskatt bör uttagas även å apoteksspriten, varigenom likartad beskattning skulle ernås för samtliga ändamål, för vilka inköp av sprit enligt 1918 års kungörelse äger rum. Priset å de å apotek förekommande spritdryckerna är för närvarande, för liter uträknat enligt här-

för tillämpade grunder, lägre än vid inköp hos systembolag. En liter tvåstjärnig eau de vie, som å systembolag kostar 6 kronor, betingar sålunda å apotek ett pris av 5 kronor 5 öre. Priset å en liter billigaste exportsprit är å systembolag 8 kronor 30 öre, under det att en liter ren sprit å apotek kostar 3 kronor 81 öre. Efter påförandet av omsättningsskatt komme det beräknade apotekspriset å en liter av nämnda eau de vie att uppgå till 8 kronor 55 öre, alltså 2 kronor 55 öre mer än å systembolag. Läremot skulle priset å en liter ren sprit å apotek även efter spritens belastande med omsättningsskatt bliva lägre än å systembolag, eller 7 kronor 48 öre för liter å 91 procent alkoholstyrka.

I promemorian har beräknats, att en utvidgning av omsättningsskatten till att avse sprit och andra spritdrycker, som inköpas enligt 1918 års ifrågavarande kungörelse, skulle med nu gällande skattesatser tillföra statsverket en inkomstökning av 1.5 miljon kronor för år. Härav fölle 0.5 miljon kronor på den sprit, som försålles till apotek.

Beträffande frågan om uttagande av omsättningsskatt å alkoholhaltiga varor, som importerats för tekniskt bruk, har i promemorian anförts huvudsakligen följande.

Vid den import av sprit och andra spritdrycker, till vilken i det föregående åsyftade förbrukare kunna enligt 2 § 1 mom. i den förut omnämnda kungörelsen nr 989 år 1918 erhålla kontrollstyrelsens tillstånd, utgår tull med de vid numren 154—158 i tulltaxan angivna belopp. För sprit på fat utgör tullsatsen 1 krona per liter å 50 procent alkoholstyrka. Denna tullsats är av sådan storlek, att förbrukare av sprit för hithörande ändamål hittills i regel avhållits från att importera sprit. Skulle emellertid det inhemska spritpriset undergå sådan väsentlig förhöjning, som omsättningsskattens påläggande skulle medföra, bleve det lösnande för förbrukaren att anlita utvägen att med stöd av bestämmelserna i sistnämnda kungörelse importera den erforderliga varan. En åtgärd för borteliminering av denna konsekvens av omsättningsskattens prisförhöjande inverkan vore att vidtaga en motsvarande höjning av sprittullarna. Samma syfte torde emellertid härvidlag på lämpligare sätt kunna ernås därigenom, att den importerade spritvaran i stället belägges med omsättningsskatt. Till förebild för en sådan anordning tjäna de bestämmelser, som i 3 § förordningen angående omsättnings- och utskänkningsskatt å spritdrycker äro meddelade rörande uttagande av omsättningsskatt vid systembolags import av spritdrycker. Motsvarande bestämmelser synas därför böra införas i nämnda paragraf även beträffande spritdrycker, som importerats med stöd av kungörelsen nr 989 år 1918. För säkerställande av statens skatteintresse torde dessa bestämmelser böra innefatta stadgande om skyldighet för dylik importör att i samband med ansökan om importtillstånd hos kontrollstyrelsen ställa godkänd säkerhet för skattens erläggande. I övrigt torde det böra åvila kontrollstyrelsen att i samband med beviljandet av importtillstånd meddela de föreskrifter, som erfordras för ernående av en betryggande kontroll å uttagandet av omsättningsskatt i dylikt fall, ävensom att övervaka, att skatten vederbörligen inbetalas till statsverket.

Över promemorian jämte därvid fogat förslag till författningsbestämmelser i ämnet hava utlåtanden avgivits av generaltullstyrelsen, kontroll-

styrelsen, kommerskollegium, Sveriges kemiska industrikontor och medicinalstyrelsen. Kontrollstyrelsen har överlämnat ett av styrelsen för aktiebolaget Vin- och spritcentralen avgivet yttrande, och kommerskollegium har vid sitt utlåtande fogat en av kollegium från Sveriges färg-handlares riksförbund införskaffad skrift i ämnet.

Generaltullstyrelsen har anfört, att ur de synpunkter, som det ankomme på styrelsen att företräda, icke någon principiell invändning vore att göra mot förslaget, samt vidare anfört bland annat följande:

Styrelsen hade sökt bilda sig en uppfattning, huruvida den i promemorian föreslagna ökade spritbeskattningen skulle innebära en så avsevärd belastning av den inhemska tillverkningen av vissa varor, att en höjning av gällande tullskydd för de näringsgrenar, som komme att beröras av skatteökningen, vore erforderlig. Såvitt styrelsen därvid kunnat finna, skulle den skärpta spritbeskattningen icke med nödvändighet behöva medföra några tullförhöjningar, i varje fall icke för de mera betydande artiklarna på området. En stor del i handeln förekommande varor, som innehölle sprit eller vid vilkas framställning sprit eljest komme till användning, vore nämligen av sådan beskaffenhet, att tillverkaren kunde begagna sig av skattefri sprit.

Vad anginge sådana sprithaltiga varor, som hade en lyxbetonad karaktär, såsom essenser, lukt- eller toalettvatten, parfymmer och vissa kosmetiska medel, vilka varor i detta sammanhang vore av den största betydelsen, syntes kunna sägas, att nu gällande tullar jämte de år 1932 införda tilläggstullarna innebure ett så betydande skydd för den inhemska tillverkningen, att denna hade möjlighet att bära en ökad beskattning av spriten.

Kontrollstyrelsen, som icke framställt någon anmärkning mot förslaget, har framhållit, bland annat, att hart när oöverstigligen svårigheter förefunnes för en klassificering av apoteksspriten med hänsyn till användningen. Styrelsen erinrar vidare därom, att skattefri sprit, oavsett vilket denatureringsmedel som användes, för närvarande av styrelsen icke tilldelades för framställning av lyx- eller överflödsvaror; anförda besvär över styrelsens beslut i tvenne dylika fall hade av Kungl. Maj:t avslagits. Styrelsen utginge från att någon ändring i denna princip icke skulle inträda genom den föreslagna ändringen i spritbeskattningen.

Styrelsen för aktiebolaget Vin- och spritcentralen har meddelat, att det ifrågasatta uttagandet av omsättningsskatt jämväl för sprit och andra spritdrycker, som hos bolaget inköpas enligt 1918 års kungörelse, kunde utan större svårighet praktiskt genomföras på sätt i förslaget tänkts och skattemedlens inflytande i en för staten betryggande ordning kontrolleras enligt samma grunder, som gällde för uppbörd av nu utgående omsättningsskatt. Styrelsen har vidare förklarat sig icke hava något att erinra mot viss formell jämkning, som vid omsättningsskattens utsträckande påkallades i 6 § tredje stycket i det mellan staten och aktiebolaget Vin- och spritcentralen den 15 oktober 1930 träffade avtalet angående upplåtande åt bolaget av rätt att idka partihandel med rusdrycker.

Kommerskollegium har uttalat, att de i promemorian lämnade uppgifterna rörande förbrukningen för olika ändamål av sådan sprit, å vilken uttagande av omsättningsskatt ifrågasattes, gäve vid handen, att ur synpunkten av de intressen kollegium närmast ägde att företräda, nämligen industriens och handelns, skattläggning av dylik sprit ställde sig något olika för olika användningsändamål. Härom har kollegium vidare anfört huvudsakligen följande:

Till en grupp för sig borde räknas framställning av eau de cologne, parfymer, essenser, konditorivaror, konfekt, läskedrycker, fixérsprit, fläck-uttagningsmedel, luftreningsmedel, malpreparat m. fl. smärre artiklar, klichéer, glödlampor, speglar, diverse instrument (såsom alkoholo-metrar, sackarometrar, aerometrar och kompasser), vissa närings- och njutningsmedel (såsom charkuterivaror, torrjäst, torrmjök, saft, sylt, marmelad, kaviar, likörsirap och tobaksvaror) samt konserverings-, laboratorie- och kemigrafiska ändamål. I fråga om dessa ändamål syntes gälla, antingen att produkterna hade karaktär av lyx- eller eljest umberliga varor, eller att spritförbrukningen vore av ringa omfattning, eller att möjlighet torde finnas att i viss utsträckning ersätta den skatte-lagda spriten med skattefri eller rent av med andra skattefria lösnings- och tillsatsmedel än sprit. En detaljgranskning av de förhållanden, under vilka sprit för nämnda bruk nyttjades, skulle sannolikt uppdaga många fall, där för skattefri sprit kunde av kontrollstyrelsen medgivas speciella denatureringsmedel, så beskaffade, att tekniska hinder icke mötte för att ersätta den rena spriten med på sådant sätt denaturerad.

Uppenbarligen skulle råvarukostnaden stiga för en del hithörande större artiklar, såsom eau de cologne, parfymer, essenser och sötvaror. Kollegium hade inhämtat, att man inom motsvarande industrigrenar hyste farhågor för att den därvid ofrånkomliga stegringen av utförsäljningsprisen skulle medföra en väsentlig minskning av konsumtionen och därigenom hårt drabba industriföretagen. Det syntes påtagligt, att ifrågavarande industrier, som huvudsakligen arbeta för hemmamarknaden, i nuvarande situation gynnades bland annat av den svenska valutans depreciering och vissa år 1932 införda svenska tilläggstullar. Vidare syntes spänningen mellan råvarupris och detaljpris å färdig vara på ifrågavarande områden fortfarande vara högst avsevärd.

Kollegium ansåge, att uttagande av omsättningsskatt från omförmälda grupp förbrukare av här avsedd sprit icke torde medföra sådana generella rubbningar i de ekonomiska förutsättningarna för tillverkning och försäljning av avsedda produkter, att beskattningen i fråga vore otillräddlig.

Att konsumtionen av »andra spritdrycker» (eau de vie, likörer o. d.) för beredning av essenser, sötvaror m. m. i minst lika hög grad som nu uppräknade slag av spritförbrukning kunde bära ökad spritskatt, syntes otvivelaktigt.

I övrigt förbrukades den sprit, varom här vore fråga, till ungefär hälften vid apoteken och till den andra hälften vid fabriksmässig tillverkning av apoteksvaror samt av kosmetiska medel (hårvatten, ättik-eterpreparat, toalettatten, munvatten) och andra läkemedel, vilka jämlikt apoteksvarustadgans § 2 vore frigivna till försäljning i allmänna handeln.

Här komme skatteökningen att beröra vida ömtåligare förhållanden.

En fördyring av apoteksspriten medförde nämligen som konsekvens en prisökning å alkoholhaltiga apoteksvaror och övriga alkoholhaltiga läkemedel, som apoteken försålde. Då på detta område statsmakternas strävan under senare tid varit inriktad på ett förbilligande av läkemedlen, syntes det i viss mån betänkligt, att genom omsättningsskatt å sprit direkt införa en prispfördyrande faktor i beredningen av dessa varor. Allmänhetens läkemedelsbehov kunde säkerligen icke betraktas som ett särskilt tilltalande objekt för konsumtionsbeskattning. Kollegium skulle ur denna synpunkt gärna vilja ifrågasätta, huruvida icke apotekens spritförbrukning även i fortsättningen kunde undgå omsättningsskatt. Emellertid tillkomme här en annan omständighet. Tillverkning av apoteksvaror utom apoteken hade i Sverige ännu icke nått större omfattning, men den företräddes dock av ett antal framåtsträvande företag, vilkas verksamhet torde få tilläggas stor betydelse. Sagda företag måste otvivelaktigt placeras i samma ställning som apoteken beträffande spritbeskattning. Men långt större roll spelade i detta sammanhang den kemisk-tekniska industriens betydande tillverkning av kosmetiska medel och andra fria läkemedel. Dessa produkter försålde nämligen jämlikt apoteksvarustadgan i fri konkurrens med apoteken. Även den ansenliga kvantitet sprit, som förbrukades av industrien för tillverkning av sagda varor, borde då med rätta undantagas från omsättningsskatt, om apoteksspriten fritoges från densamma. Farhågan, att apoteken eljest skulle draga till sig en väsentlig del av framställningen och försäljningen av ifrågavarande artiklar, syntes icke sakna berättigande. Det statsfinansiella syftet med skatteutvidgningen bleve till största delen förfelat vid en så stark minskning av skatteunderlaget. Härtill komme att stora, måhända oöverstigligen svårigheter helt visst skulle möta kontrollen över industriens spritförbrukning i de talrika fall, där industrien utom kosmetiska medel och andra fria läkemedel även tillverkade varor, som krävde ren sprit, varå omsättningsskatt eventuellt skulle uttagas.

Om statsverkets behov av ökade inkomster gjorde det nödvändigt, att av den rena spriten för tekniska behov uttaga omsättningsskatt, ansåge kollegium på anförda skäl ofrånkomligt, att skatten även drabbade apoteksspriten.

Därvid borde emellertid tillses, att fördyringen av apoteksberedningarna stannade vid en så liten prishöjning som möjligt. Kollegium erinrade därom, att Kungl. Maj:t torde kunna föreskriva sådana grunder för apoteksvarors taxering, att den nya skatten icke finge inräknas i det grundpris, som apoteksinnehavaren författningssenligt ägde att öka med särskilda pålägg. Tillägget, som alltså endast skulle utgå med omsättningsskatten för den expedierade varans spritinnehåll, torde, då i flertalet fall inköp från apotek avsåge relativt små kvantiteter, icke behöva bli så kännbart för allmänheten. Samtidigt skulle också, bland annat på grund av bestämmelserna i apoteksvarustadgans § 11 och konkurrensen med apoteken, en viss begränsning av möjligheten att höja industriberedningarnas pris inträda. Av samma skäl som beträffande den först behandlade gruppen av tekniska användningsändamål för skattelagd sprit ansåge kollegium sannolikheten tala för att en sådan begränsning icke skulle få mera vittgående följder för den kemisk-tekniska industrien.

Kollegium ville på anförda skäl icke motsätta sig uttagande av om-

sättningsskatt å sprit och andra spritdrycker för vissa särskilda ändamål i huvudsaklig överensstämmelse med förslaget, under förutsättning likväl att åtgärder vidtoges för att till ett minimum begränsa erforderlig höjning av apotekens utförsäljningspris.

Sveriges kemiska industrikontor har i sitt yttrande anfört i huvudsak följande:

En ganska betydande prispörhöjning skulle genom skattehöjningen å spriten bliva ofrånkomlig beträffande de alkoholhaltiga toalettmedlen, för de större fabrikernas kvalitetsvaror med omkring 30 procent. Under nuvarande depression komme en dylik prispörhöjning icke minst för det stora antalet mindre tillverkares enklare varor att medföra en betydligt minskad konsumtion, uppskattningsvis en tredjedel eller mer. Genom en så betydande beskattning som den föreslagna skulle tillverkarna tvingas att söka ersätta den skattelagda spriten med annan obeskattad alkohol eller genom utspädning försämra varornas kvalitet. För att bereda den inhemska tillverkningen av dessa varor skydd i den utländska konkurrensen ville kontoret påyrka, att omsättningsskatten även måtte påföras den sprit, som inginge i importvaror av nu ifrågasvarande slag. En stor mängd läkemedel vore överlätna till den fria handeln och tillverkades av de kemisk-tekniska fabrikanterna. Då särskild utredning vore igångsatt för att undersöka möjligheterna för nedbringande av läkemedelspriserna, borde detta område a priori vara undantaget från skattehöjningar. En uppdelning i beskattningshänseende av läkemedlen i sådana, som endast tillverkades å apotek, och sådana, som framställdes även annorstädes än å apotek, med höjd beskattning allenast för de senare skulle medföra, att inom apoteken finge arbetas med en lägre och en högre beskattad sprit. Kontoret utginge nämligen från att den sprit, som användes för läkemedel och andra alkoholhaltiga preparat, vilka tillverkades såväl inom apoteken som av de kemisk-tekniska fabrikerna, under alla förhållanden skulle komma att underkastas samma beskattning.

Medicinalstyrelsen, som yttrat sig över förslaget endast i den mån det berör hälso- och sjukvårdens intressen, har anfört bland annat följande:

Styrelsen hyste allvarliga betänkligheter mot den läkemedelsfördyring, som skulle bliva en följd av den ifrågasatta skärpta spritbeskattningen. Bland de läkemedel och på gränsen till läkemedel stående varor, som här komme i fråga, finnes likväl vissa, som kunde betraktas såsom överflödsvaror, andra, vilka kunde anses såsom mera behövlige eller nödvändige men som begagnades huvudsakligen av icke sjuka personer, och slutligen den stora grupp av läkemedel, som vore avsedda för sjukvård och för vilka kostnaderna bestredes av de sjuka själva eller i vissa fall av det allmänna. Beträffande den första av de nu angivna grupperna skulle enligt styrelsens förmenande den föreslagna beskattningen icke medföra några större olägenheter, men i fråga om de båda andra grupperna avstyrkte styrelsen på det allvarligaste en dylik beskattning. Det belopp, uppskattat efter nuvarande skattesatser till 500,000 kronor, som skulle påläggas apotekens spritinköp, vore redan i och för sig avsevärt. Den beskattning, som skulle drabba läkemedlen, inskränkte sig dock icke till detta belopp. Härtill borde nämligen läggas den beskattning, som skulle belasta de utom apoteken framställda läkemedlen. Det sammanlagda skattebeloppet skulle

vidare fördela sig mycket ojämnt på olika läkemedel. För det största antalet läkemedel förbrukades nämligen icke någon sprit vid framställningen, medan för de övriga mängden av den vid tillredningen åtgångna spriten växlade inom vida gränser. En fördelning av skatten på sådant sätt, att den komme att jämnt belasta alla eller de flesta läkemedel, torde stöta på mycket stora praktiska svårigheter. Medicinaltaxans priser på spritdrycker och på läkemedel, vid vilkas framställning sprit använts, skulle med nuvarande grunder för läkemedels taxering genom den föreslagna beskattningen höjas mer eller mindre, i vissa fall med intill 100 procent.

Efter att hava erinrat om statsmakternas strävanden under senare år att nedbringa läkemedelspriserna har styrelsen uttalat, att det föreliggande förslaget, vars förverkligande skulle medföra en högst avsevärd höjning av priserna på vissa läkemedel, syntes anmärkningsvärt.

Då uttagandet av omsättningsskatt på endast den sprit, som förbrukades vid beredning av de förut omförmälda, på gränsen till läkemedel stående varorna, syntes vara förenat med svårigheter i kontrollhänseende, borde ett annat förfarande för ernåendet av ändamålet med en dylik beskattning undersökas. Styrelsen hölle före, att en beskattning av den färdiga varan skulle kunna genomföras med begagnande av stämplars, som skulle åsättas varje förpackning av varan.

Jag övergår härefter till frågan om ändrade grunder för omsättningsskattens beräkning.

Efter det förenämnda, inom finansdepartementet upprättade promemoria angående omsättningsskattens utsträckande att omfatta den s. k. tekniska spriten, på sätt av vad förut anförts framgår, remitterats för avgivande av yttrande till, bland andra, kontrollstyrelsen, anmodade jag i skrivelse den 27 december 1932 styrelsen att inkomma med utredning, huru den merinkomst av omsättningsskatten, jag i finansplanen förutsatt, lämpligen skulle kunna uttagas, ävensom med förslag till de författningsändringar och bestämmelser i övrigt, som till vinnande av förevarande syfte erfordrades.

I en den 3 januari 1933 dagtecknad skrivelse har *kontrollstyrelsen* avgivit utredning och förslag i ämnet. Styrelsen anför till en början, att uttagande av ytterligare 13 miljoner kronor å omsättningsskatten innebure en ökning i nämnda skatteinkomst från beräknade 60 miljoner till 73 miljoner kronor. Efter att hava erinrat, hurusom enligt beslut av 1932 års riksdag omsättningsskatten för närvarande utgår dels med en grundavgift av 1 krona för liter, dels med en procentuell avgift, utgörande 60 procent av spritdryckernas partiprisvärde, framhåller styrelsen, att en ytterligare höjning av omsättningsskattens procentuella andel icke kunde beräknas lämna det finansiella resultat, som åsyftades. Redan nu vore procentavgiften så hög, att en mycket kraftig förskjutning från dyrare till billigare varuslag ägt rum, varigenom det avsedda ekonomiska resultatet av redan företagna höjningar i viss mån neutraliserats. Dyrare spritdrycker betingade för närvarande priser, som för de flesta konsumenter vore prohibitiva. Med hänsyn härtill vore enligt styrelsens mening ett fortgående på den av 1932 års riksdag inslagna vägen att uttaga en

för samtliga spritdrycker lika utgående avgift det enda under nuvarande förhållanden möjliga, och styrelsen förordade därför en höjning av omsättningsskattens grundavgift med ett belopp, som kunde beräknas lämna den erforderliga summan av 13 miljoner kronor. I anslutning härtill föreslår styrelsen, att grundavgiften höjes från 1 krona till 1 krona 60 öre för liter.

Vad angår den sålunda föreslagna skatteskärpningens inverkan på spritdryckskonsumtionen erinrar styrelsen, att konsumtionen efter den år 1932 genomförda skattehöjningen sjunkit med cirka 10 procent eller med 3 miljoner liter för år och att omsättningen kunde beräknas nedgå med ytterligare 2 miljoner liter, om grundavgiften höjdes med 60 öre. Härvid hade hänsyn icke tagits till den konsumtionsminskning, som kunde bliva en följd av en ytterligare försämring i den ekonomiska konjunkturen. Styrelsen utginge alltså från, att spritdrycksförbrukningen skulle nedgå till omkring 28 miljoner liter för år räknat. Härtill komme emellertid även den kvantitet spritvaror, som partihandelsbolaget beräknades försälja för tekniska och industriella m. fl. ändamål och som vid bifall till det härom framlagda förslaget i fortsättningen skulle beläggas med omsättningsskatt. Denna kvantitet uppskattar styrelsen till 700,000 liter.

Beräkningen av inkomsten av omsättningsskatten för budgetåret 1933/1934 gestaltar sig enligt kontrollstyrelsen på följande sätt:

Grundavgift à 1 kr. 60 öre per liter à 28 milj. liter	44,800,000 kronor
Procentavgift à 97.5 » » » » 28 » »	27,300,000 »
Grundavgift à 1 kr. 60 » » » » 0.7 » »	1,200,000 »
Procentavgift à 1 » 20 » » » » 0.7 » »	840,000 »
<hr/> Summa 74,140,000 kronor.	

Med hänsyn till osäkerheten i läget anser styrelsen försiktigheten bjuda att beräkna inkomsten av omsättningsskatten till allenast 73 miljoner kronor.

Departements-
chefen.

I de fall, där skattefri (denaturerad) sprit icke lämpligen kan användas för vetenskapliga, tekniska och industriella eller likartade ändamål, kan vederbörande förbrukare erhålla tillstånd att hos partihandelsbolaget — aktiebolaget Vin- och spritcentralen — inköpa skattelagd sprit. Å dylik sprit utgår emellertid icke annan skatt än brännvinstillverknings-skatten, vilken utgör 65 öre för liter brännvin av normalstyrka. Såsom bestämmelserna om omsättningsskatten utformats, träffar nämligen denna skatt icke de spritvaror, som för nyss angivna ändamål inköpas direkt hos partihandelsbolaget.

Skillnaden i pris mellan för förtäring avsedda, från systembolagen försålda spritdrycker och de spritvaror, som av partihandelsbolaget tillhandahållas för tekniska m. fl. ändamål, är numera till följd av beskattningens

anordning så betydande, att det särskilt i betraktande av svärigheten att utöva en betryggande kontroll över användningen av den för tekniska ändamål utlämnade spriten befunnits böra tagas under övervägande, huruvida den nuvarande befrielsen från omsättningsskatt för dylik sprit bör bibehållas.

I nuvarande statsfinansiella läge har jag även funnit angeläget att tillvarataga den möjlighet till ökad skatteinkomst, som ett utsträckande av omsättningsskatten till att omfatta jämväl ifrågavarande förbrukares inköp av spritvaror erbjuder. En dylik åtgärd är enligt min mening utan tvekan befogad beträffande förbrukningen av sprit för tillverkning av mer eller mindre lyxbetonade eller i vart fall umbärliga varor. Jag syftar här på den fabriksmässiga framställningen av alkoholhaltiga toalettmiddel och essenser samt användningen av spritvaror inom choklad- och konfektindustrien, vid konditorier och läskedrycksfabriker.

Något annorlunda ställer sig saken i fråga om de spritvaror, som utlämnas från apotek eller där användas för tillverkning av läkemedel. Det är påtagligt, att omsättningsskattens utsträckande till att avse jämväl dylik sprit kommer att, därest gällande grunder för läkemedelsprisens bestämmande bibehållas oförändrade, medföra större eller mindre fördyring av läkemedel, för vilkas framställande sprit kommer till användning. Medicinalstyrelsen har framfört betänkligheter mot förslaget i denna del. Av skäl, som i promemorian anförts och av kommerskollegium, kontrollstyrelsen och Sveriges kemiska industrikontor starkt understrukits, kan det dock icke anses tillrådligt att tillämpa andra grunder för beskattningen av den sprit, som förbrukas för beredning å apoteken av läkemedel, än dem som gälla beträffande sprit för andra hithörande ändamål. Påläggandet av omsättningsskatt å apoteksspriten torde emellertid kunna genomföras utan någon för allmänheten mera kännbar prisförhöjning å här ifrågakommande läkemedel. Jag förutsätter nämligen, efter samråd med chefen för socialdepartementet, att Kungl. Maj:t, därest förevarande förslag till utsträckande av omsättningsskattens tillämpning genomföres, kommer att vidtaga sådan ändring i grunderna för läkemedels taxering å apotek, att handelsvinst icke må beräknas å den del av priset å spritvaror, som hänför sig till omsättningsskatten, ävensom att den av medicinalstyrelsen utfärdade medicinaltaxan ändras i överensstämmelse härmed.

Jag förordar alltså, att omsättningsskatten utsträcker till att avse jämväl spritdrycker, som enligt bestämmelserna i kungörelserna den 18 december 1918, nr 987 och 989, försäljas eller importeras för användning till vetenskapligt, medicinskt, farmaceutiskt, tekniskt, industriellt eller likartat ändamål.

Den inkomstökning, som skulle erhållas genom omsättningsskattens utsträckande på nu föreslaget sätt, har, med den tillämnade höjningen av skattesatsen, av kontrollstyrelsen på grundval av den nuvarande förbruk-

ningen beräknats till omkring 2 miljoner kronor. Till följd av skattehöjningens prisfördyrande inverkan torde dock böra räknas med någon reducering av nämnda belopp.

Vad beträffar sättet för uttagande av den för nästa budgetår åsyftade merinkomsten av omsättningsskatten har kontrollstyrelsen funnit en höjning av den efter procent å inköpspriset utgående delen av skatten icke böra ifrågakomma. Styrelsen förordar i stället en höjning av grundavgiften med 60 öre till 1 krona 60 öre per liter. Detta förslag finner jag mig böra biträda.

Med de skattesatser för omsättningsskatten, som i enlighet härmed komme att tillämpas under nästa budgetår, skulle densamma enligt kontrollstyrelsens beräkning inbringa omkring 73 miljoner kronor. Häri ingå även de skattebelopp, som beräknas inflyta genom den av mig nyss förordade utsträckningen av omsättningsskatten till att omfatta jämväl sprit, som tillhandahålles för vissa tekniska och därmed jämförbara ändamål.

Förslag till förordning om fortsatt tillämpning av förordningen den 8 juni 1923 angående omsättnings- och utskänkningsskatt å spritdrycker har utarbetats. Författningsförslaget innefattar de ändringar i förordningen, som betingas av utsträckningen av omsättningsskattens tillämpningsområde samt höjningen av skatten. Sålunda äro i 2 § 2 mom. bestämmelser föreslagna angående omsättningsskatt å spritdrycker, som av parti-handelsbolaget försäljas för de i förutnämnda kungörelser den 18 december 1918 angivna ändamålen eller för samma ändamål till riket införas. Då dessa varor i regel expedieras å fat, har ansetts skäligt, att den procentuella delen av skatten i förekommande fall utgår efter varans pris å fat och icke alltid, såsom gäller beträffande systembolagens inköp, efter priset å varan i buteljerat skick. I 3 § hava närmare bestämmelser införts rörande uttagandet av omsättningsskatten vid import av spritdrycker av nyss nämnt slag. De härutinnan föreslagna bestämmelserna äro avfattade i nära överensstämmelse med vad som enligt 3 § andra stycket gäller för systembolagens import. För säkerställande av statens skatteintresse har dock ansetts erforderligt, att i tredje stycket avsedd importör skall hava att hos kontrollstyrelsen ställa säkerhet för skattens erläggande.

Det torde få ankomma på Kungl. Maj:t att med aktiebolaget Vin- och spritcentralen träffa överenskommelse angående skyldighet för bolaget att — i likhet med vad som enligt § 6 tredje stycket i det mellan staten och bolaget träffade avtalet gäller beträffande detaljhandelsbolagens inköp — till kontrollstyrelsen lämna uppgift jämväl om här ifrågavarande förbrukares inköp av spritdrycker. Mot en dylik jämkning av avtalets bestämmelser har styrelsen för bolaget, såsom framgår av vad förut anförts, förklarat sig icke hava något att erinra.

Enligt vad jag i finansplanen uttalat bör skatteökningen, i syfte att

förstärka löpande statsreglering, träda i kraft snarast möjligt under innevarande budgetår. Det torde därför, i likhet med vad som skedde beträffande höjning av omsättningsskatten vid 1932 års riksdag, böra överlämnas åt Kungl. Maj:t att bestämma den närmare tidpunkten för ikraftträdandet.

Föredragande departementschefen uppläser härefter berörda förslag till *förordning om fortsatt tillämpning av förordningen den 8 juni 1923 (nr 155) angående omsättnings- och utskänkningsskatt å spritdrycker* samt hemställer, att Kungl. Maj:t måtte i proposition föreslå riksdagen att antaga samma förslag.

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställen förordnar Hans Maj:t Konungen, att proposition av den lydelse, bilaga vid detta protokoll utvisar, skall avlätas till riksdagen.

Ur protokollet:

R. Borgström.